מסורת הש"ס

גמ' ו) ג"פ כאוכל רס"ל **ב)**[ע"ש תוס' שבת יד. ד"ה רבי יהושע] **ג)**[פרה פ"ח מ"ז פסחים יד:] **רש"י ד)**[שייך לעיל לסוף ע"ב] **ה)**[ג"ז שייך שם] **ו)**ל"ל כאוכל רס"ל **ז)**עיין רס"ק **ח)**ל"ל נאין דורשין

הגהות הב"ח

(ו) רש"י ד"ה אלא וכו' מאוכלין:
(ב) תוס' ד"ה שני שני וכו' שלא לפיו משקין דתרומה מ"מ מי לאו:

הגהות

רש"י ד"ה אמר עולא. כדאמר ר"פ אלו טרפות ל"ל:
(רפ"ב)
ד"ה מפני. והאי מהדרי לא שמיע לי'. כ"ל:
(יעב"ז)

שיטה מקובצת

ו] אבל בטהרת תרומה יכול להתפיסן ונתפסין: ומתיבת אלמא מתני' כו' עד סוף הדבור נרשם עליו ונ"ב שלא נמצא בס"י: **ז]** אמר עולא חבריא אמרין כדאמרי' דמתני' דקתני שני עושה שלישי בחולין: **ג]** דאילו המאכל מקבל טומאה מכביצה אוכלין: **ד]** ואמרי' בפ' בתרא דיומא אוכל הנאכל: **ה]** ולעולם אשמעי' דיש שלישי בחולין שנעשו על טהרת תרומה:

בחולין שנעשו על טהרת תרומה ורבי יהושע לא ס"ד דקתני בשר דאי בתרומה בשר מי איכא אלא מאי בקדשים חיה בקדשים מי איכא בשר בבשר מיחלף בשר בפירי לא מיחלף אמר עולא חבריא אמרין בחולין שנעשו על טהרת הקדש ודלא כרבי יהושע ואנא אמינא רבי יהושע היא ולא מיבעיא קאמר לא מיבעיא חולין שנעשו על טהרת קדש דחמירי דאית בהו שלישי אלא אפילו חולין שנעשו על טהרת תרומה נמי אית בהו שלישי מאן חבריא רבה בר בר חנה היא דאמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן מאי אהדרי רבי אליעזר ורבי יהושע להדדי אמר לו ר"א לרבי יהושע מצינו אוכל חמור מן האוכל דאילו נבלת עוף טהור בחוץ לא מטמא ואילו אוכלה מטמא בגדים אבית הבליעה ואנו היאך לא נעשה אוכל [ו]כמאכל ורבי יהושע מנבלת עוף טהור לא גמרינן דחידוש הוא אלא מצינו שהמאכל חמור מן האוכל דאילו מאכל בכביצה ואוכל עד דאכיל כחצי פרס ואנו היאך נעשה אוכל כמאכל ור"א טומאה משיעורין לא גמרינן ועוד לדבריך שאתה אומר שני יפה אתה אומר שני שני למה אמר לו [ז]מצינו שהשני עושה שני ע"י משקין אמר לו והא משקין נמי [ח]תחלה הוו דתנן [ט] א כל הפוסל בתרומה ב]חוץ מטבול יום ועוד שלישי שני למה אמר לו אף אני לא אמרתי אלא בתרומה ג]שטהרתה

מאן חבריא רבה בר בר חנה. לא ר"ל כרבי מלעזר דלעיל דלא סוה קרי ליה מבריה דרבו סוה כדאמר בפ"ק דנ"ק (דף יח:) וכיום נוחלין (ג"ב דף קכח.) דאמר עולא אמר רבי מלעזר הלכה גוברן מן העבדים אבל קטין דאמי לא קאמר עולא רבותי דומרים ורבותי דרבי מלעזר לא קאמר לעיל יותר מלא הכא בחולין שנעשו על טהרת קדש עסקינן והם"ס סוף למפייס ולא כרבי יהושע:

ואוכל עד דאכיל חצי פרס. תע"ג דמפרש ר"ת דבי"ת דבר גזרו על מדם המוכל כביצה שיהא טמא מ"מ מייתי ראיה מפסול גוייס שהיה מתחלה בחצי פרס:

טומאה משיעורין לא גמרינן. תימה הרי מלינו נבלת בהמה דמטמאה ואוכלה טהור אלמא מאכל מאוכל ממור מן האוכל: **שני שני למה.** לתע"ג לריכא למיגזר דבהדי לריכא למיגזר שדי לפיו משקין (ג) דמעבר מ"מ מי לאו דאסבחן בעלמא שני דעביד שני לית לן למיגזר דלא לסוו מילי דרבנן מוכ ואילטולא: **מצינו שני עושה שני ע"י משקין.** ול"ת ואמאי לא קאמר ע"י ספר דאמרינן בפ"ק דשבת (דף יג.) דהוי מי"מ דבר וידים הבאות ממחט ספר נמי פוסלות תרומה כדאמר התם ו"ל דלא בעי לאתויי דלא ממאכל דעביד מאכל אחר שני דומיא דמאכל דעביד מדם שני ועוד דהא דספר עביד ידים שניות וגם פוסלות את התרומה לאו משום טומאה דלא משום **משקין תחלה נמי הוו כדאתן וכו'.** לא בא להקשות שכמוהו יעשה המדם דאסור למאן דאמר יש לו להיות דאסור אלא לרב דאמר דהא דעביד שני היינו דווקא ע"י משקין שהן תחלה וע"ג מה שכמוד בספרים טומאה

אמר רבי יהושע שני שני למה אמר לו והא משקין נמי תירץ כלום: **אף אני לא אמרתי בו.** י"מ כי מהכא דייק דחבריא סבירי

מסכת מכשירין

פרק ו' המשך משנה ז'

דַּם שְׁחִיטָה בַּבְּהֵמָה בַּחַיָּה וּבָעוֹפוֹת הַטְּמֵאִים, וְדַם הַמָּזֶה לְרְפוּאָה. רַבִּי אֶלְעָזָר מְטַמֵּא בָּאֵלּוּ. רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אוֹמֵר, חֶלֶב הַזָּכָר, טָהוֹר:

עין משפט נר מצוה

פח א מיי' פ"ח מהל' מאכלות אסורות הל' י ופ"י מהל"ד והל"ו ופ"ז הלכה ה:
פט ב מיי' שם פ"י הל"ג:
צ ג מיי' שם פי"ח הל"ב:

פנימי רש"י

דתנן כל הפוסל בתרומה. כל הני דמייתין בפ' יקחנו המצת (דף יג:) גבי שמונה עשר דבר שנגזרו עליהם תורת פסיח לפסול את התרומה...
(פסחים יד:)
מטמא משקין. ...לפילו חולין...
(פסחים יד: ד"ה דתנן)
חוץ מטבול יום. ...שפוסל לתרומה מן התורה וגזירת הכתוב היא ומ"מ מיקליפא טומאה לידיה ולא גזרו בית בעשות משקין תחלה לתין דבני תורה לריכין חיזוק ומשום דמשקין עגולים לקבל טומאה ומה היא עגילתן שמקבלין טומאה שלא בהכשר גזרו עליהן תורה הכשר שיהו כהנים מהרין לשומרן:

רבינו גרשום

בחולין שנעשו על טהרת תרומה כו'. כלומר ולוקמה מתניתין דאין נאכלין בידים מסואבות בחולין שנעשו על טהרת תרומה ור' יהושע כלומר דהא מודי בחולין שנעשו על טהרת תרומה דאית בהו שלישי: לא סלקא דעתך דקתני בשר. כלומר השוחט בהמה חיה ועוף דהוא בשר: אין בשר בבשר מיחלף. כלומר אע"פ שאין חיה בקדשים גזרינן חיה אטו בהמה דאיתה בקדשים אבל בשר בפירי לא מיחלף ואי בתרומה היאך גזרינן בשר אטו פירי: מאן חבריא רבה בר בר חנה. כלומר דרבה בר בר חנה סבר לר' יהושע חולין שנעשו על טהרת הקדש לית בהו שלישי כדבעינן למימר בסוף ההלכה: א"ל ר' אליעזר לר' יהושע מצינו שהאוכל חמור מן (החולין) [האוכלין]. ואנו היאך לא נעשה אוכל כאוכלין כלומר ולמה אמרת האוכל אוכל ראשון דאינו אלא שני: מבלת עוף טהור לא גמרינן. כלומר דחדוש הוא דאינו מטמא אלא אבית הבליעה: אלא מצינו שהאוכלין חמור מן האוכל דאילו אוכל בכביצה. כלומר דאילו אוכלין מטמאין בכביצה כו': אלא שני שני למה. כלומר לדבריך שאתה אומר שהאוכלין חמור מן האוכל לפיכך האוכל אוכל ראשון אינו אלא שני אלא האוכל אוכל שני למה הוא שני כמוהו והא לדבריך אין חמור אוכל כאוכלין: א"ל מצינו

שהשני עושה שני ע"י משקין. כלומר שאם נגעו משקין באוכלין שניים הרי הם כמוהו: משקין נמי תחלה (הא) [הוו] דתנן כל הפוסל את התרומה כו' ואיזהו דבר הפוסל את התרומה זהו שני ועושין משקין תחלה: חוץ מטבול יום כלומר שטבול יום פוסל תרומה ואין עושין משקין תחלה: ועוד שלישי שני למה. כלומר לדבריך שאתה אומר שהאוכלין חמור מן האוכל אוכל שלישי למה גופו אף